

Bladsvampe og endofytter i alm. rajgræs

- Begyndende svampeudvikling i rajgræs
- Kronrust, bladpletsvamp og meldug kommer tidligere end sortrust
- Endofytter i rajgræs

Svampebekæmpelse

Der er konstateret begyndende angreb af kronrust, meldug og bladpletsvampe i enkeltmarker af rajgræs.

Angrebene af kronrust varierer fra næsten intet til ret kraftige angreb. Der er forskelle i sorternes modtagelighed, men også forskel på, hvordan angrebene udvikler sig lokalt. Der er derfor grund til at holde øje med evt. angreb af svampe.

Der har igennem årene været gennemført en hel del forsøg med svampebekæmpelse i alm. rajgræs, og i over 60% af forsøgene har der været merudbytte for behandling, når udgifterne til sprøjtning er fratrukket.

Der er en tendens til, at det navnlig er i de sildige sorter, der kan komme positive udslag, og navnlig hvis der sammen med svampemidlet udsprøjtes et insektmiddel. Ud over meldug og rust er det nok et større kompleks af sekundære svampe, der bekæmpes, og insektmidlet vil ud over lus også bekæmpe bl.a. mider, som kan findes i et meget stort antal.

Antallet af dyrkede rajgræssorter er meget stort, og det vil alene af den grund være meget forskelligt, hvor kraftige angrebene er.

Anbefalinger

Er der allerede nu et kronrustangreb i gang, vil vi anbefale at bekæmpelse sker, da vi har erfaring for, at de tidligste angreb er de mest udbyttekrævende.

Både meldug og rust udløser bekæmpelse ved over 10% angrebne planter på nuværende tidspunkt.

Bladpletsvamp

Bladpletsvampe kan ved meget fugtige forhold udvikle sig så meget at en bekæmpelse vil være fornuftig. Hvis bladplet er problemet bør Amistar vælges til bekæmpelse.

Kronrust og meldug

Er der begyndende rust eller meldugangreb nu (10% angrebne planter) og tørt vejr anbefales en behandling med 0,25 –0,5 l/ha Folicur eller Zenit i sidste halvdel af maj.

Er der begyndende rustangreb og udsigt til fugtigt vejr anbefales en behandling med 0,3 l/ha Folicur + 0,1 Amistar i starten af juni.

Er der kun sporadisk angreb bør bekæmpelse undlades.

En opfølgende behandling på et senere tidspunkt kan komme på tale.

Kronrust kan specielt udvikle sig kraftigt i den sidste del af vækstperioden, hvor angrebene i nogle tilfælde ses helt op på akset. Dette er nok en medvirkende årsag til, at det er de sene behandlinger op mod skridning, der er de mest lønsomme.

Sortrust

I 2003 så vi stærke angreb af sortrust på mange lokaliteter. Sortrustangreb var også udbredt i 2004. Denne svamp er meget aggressiv og udbyttekrævende og kan forventes, såfremt vi får tørt og varmt vejr i juni. Eftersom vi har set angreb på flere og flere lokaliteter de seneste par år, er sortrust en svampesygdom, som vi skal være godt forberedt på.

Vi skal derfor opfordre til skærpet tilsyn i rajgræsmarkerne, så behandling af marken kan sættes ind i tide. Vi forventer at et behandlingstidspunkt omkring fuld gennemskridning vil være det rette mod sortrust, dvs. fra omkring midten af juni og et par uger frem, afhængig af udviklingen af sortrust. Vær specielt opmærksom i rajgræs udlagt i renbestand.

Aktuelle midler

Af svampemidler kan anvendes Folicur EW 250, Amistar, Tilt 250 EC eller Zenit. Hvis frøgræshalmen skal opfodres, er kun Tilt 250 EC og Amistar godkendt.

Til sprøjtning ved begyndende angreb er 1/4-1/2 normaldosis tilstrækkeligt.

En kombination af 0,2 l/ha Amistar + 0,2 l/ha Folicur har en bred virkning mod de svampe, som kan genere rajgræsset.

Endofytter

Alle vore sorter af alm. rajgræs bliver testet for indhold af endofytter. En endofyt er en svamp, som lever inden i planten i en symbiose med denne, og som findes naturligt

i vores vilde flora. Fordelen ved endofytterne er, at de producerer stoffer, som gør planten mere modstandsdygtig overfor insektangreb. Det er normalt under tørre og varme forhold at stofferne dannes. Under de relative fugtige og kølige forhold vi har i Danmark, er der lille risiko for, at planten vil kunne indeholde mængder, der vil kunne skade husdyr.

Vi har endnu ikke set eksempler på forgiftninger i Danmark, men vil alligevel fraråde afgræsning, fodring og slet af frømarker med sorter med relativt højt indhold af endofytter, specielt hvis afgræsningen sker i en periode med tørre og varme forhold.

Det er muligt at få testet indholdet af endofytter/toxiner i græsser på Flakkebjerg, og de avlere, som er interesseret i dette, kan vi være behjælpelige med at indsende prøver til nærmere analyse på Flakkebjerg.

Nedenfor er angivet de sorter af alm. rajgræs, hvor vi har kunnet konstatere et betydeligt indhold af endofytter.

Delaware, Elan, Esquire, Greenway, Pickwick

Venlig hilsen
DLF-TRIFOLIUM A/S